

ХОЗИРГИ ТАРАҚҚИЁТ БОСҚИЧИДА
ХОТИН-ҚИЗЛАР СПОРТИ:
МУАММОЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР
МАВЗУСИДА ОНЛАЙН ХАЛҚАРО
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ

МАТЕРИАЛЛАРИ

O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI
OLY VA O'RТА MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI

O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI
INNOVATION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

ЖИСМОНИЙ МАДАНИЯТ ФАКУЛЬТЕТИ

**ҲОЗИРГИ ТАРАҚҚИЁТ БОСҚИЧИДА ХОТИН-ҚИЗЛАР
СПОРТИ: МУАММОЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР**

**ЖЕНСКИЙ СПОРТ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ:
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

**WOMEN'S SPORT AT THE PRESENT STAGE:
PROBLEMS AND PROSPECTS**

**Халқаро онлайн илмий-амалий анжумани материаллари
2020 йил 6 май**

Бухоро - 2020

Хозирги тараққиёт босқичида хотин-қизлар спорти: муаммолар ва истиқболлар: Халқаро онлайн илмий-амалий анжумани материаллари (2020 йил 6 май, Бухоро шахри) / Б.Б.Маъмуроннинг умумий мұхаррирлигига, мұхаррирлар: И.Т.Хамраев, М.Ж.Абдуллаев ва [бошк.] - Бухоро : "Sadiddin Salim Buxoriy" Durdonashriyoti, 2020. - 722 б.

КБК 75.5(5Ў)

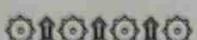
Анжуманинг ташкилий қўмитаси:

1	О.Х.Хамидов	БухДУ ректори, раис
2	О.С.Қаҳхоров	БухДУ инновация ва илмий ишлар бўйича проректори, раис мувовини
3	Ў.У.Рашидов	БухДУ молия ва иқтисодиёт ишлари бўйича проректори, аъзо
4	Б.Б.Маъмуроғлов	Жисмоний маданият факультети декани, аъзо
5	Р.С.Шукуров	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси мудири, аъзо
6	А.К.Ибрагимов	Факультетлараро жисмоний маданият ва спорт кафедраси мудири, аъзо
7	Ҳ.А.Ботиров	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси профессори, аъзо
8	Р.Х.Кадиров	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси доценти, п.ф.н., аъзо
9	Я.З.Файзиев	Факультетлараро жисмоний маданият ва спорт кафедраси ўқитувчиси, аъзо
10	А.Э.Сатторов	Факультетлараро жисмоний маданият ва спорт кафедраси ўқитувчиси, п.ф.ф.д. (PhD), аъзо
11	Ҳ.Н.Хакимов	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси катта ўқитувчиси, п.ф.ф.д. (PhD), аъзо
12	И.И.Сайдов	Жисмоний маданият назарияси ва услубиёти кафедраси катта доценти в/б., п.ф.ф.д. (PhD), аъзо
13	М.Ж.Абдуллаев	Факултетлараро жисмоний маданият ва спорт кафедраси профессори в/б., п.ф.ф.д. (PhD), котиб

"Илим, миърифат ва ракамли иқтисодиётни ривожлантириш йили"га багишланган, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2020 йил 7 февралдаги 56-Ф-сон фармойишига асосан, 2020 йил 6 май кун "Хозирги тараққиёт босқичида хотин-қизлар спорти: муаммолар ва истиқболлар" мавзусида Халқаро онлайн илмий-амалий анжуман ўтказилди. Мазкур илмий-амалий анжуман Жаҳонда ва Ўзбекистонда хотин-қизларни жисмоний маданият ва спорт машгулотларига жалб қилиш, ҳаракат фаолликларини оптималлаштириш бўйича илгор педагогик тажрибаларни умумлаштириш ҳамда спорт соҳасида иктидорли қизларни саралаб олиш, мақсадли тайёрлаш тизимини тақомиллаштириш масалаларига багишланган ўзбекистонлик ва хорижий мамлакатлар олимлари, жисмоний маданият ва спорт соҳасида фаолият олиб бораётган мутахассислар, тренерлар, жисмоний маданият ва спорт давлат бошқаруви органдарни раҳбарлари ва мутахассислари, спорт ва жамоат ташкилотлари вакиллари, олий таълим мауассасалари профессор-ўқитувчилари, докторантлари, аспирантлари, магистрантлари ва талабаларининг илмий маколалар ва тезислари, илмий ва илмий-оммабоп ишлари, изланишлари анжуман материаллари сифатида мазкур тўпламда ўз аксини тонган.

КОНЦЕПЦИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОМПЬЮТЕРНЫХ ПРОГРАММ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА	
Казимова Г.Х., Каримова О.Р.	436
ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ДАРСЛАРИДА ЗАМОНАВИЙ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ	
Холматов М.	439
ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ФАНИ ЎҚИТУВЧИЛАРИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШДА ИНТЕНСИВ ТАЪЛИМНИНГ РОЛИ ВА ЎРНИ.	
Косимов Ф. Ж., Самандаров А., Мусурмонов Э.Ш....	441
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФИЗИЧЕСКОМ СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ	
Арипова Х.А.	444

VI

ЖИСМОНИЙ МАДАНИЯТ ВА СПОРТНИНГ РИВОЖЛАНИШИ ТАРИХИ ВА ЗАМОНАВИЙ ҲОЛАТИ

ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ И СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА

THE HISTORY OF DEVELOPMENT AND THE CURRENT STATE OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ В УЗБЕКИСТАНЕ: МЕСТО И РОЛЬ ЖЕНЩИН

Асатова Г.Р. 447

ОСОБЕННОСТИ ЭТАПОВ ЭВОЛЮЦИИ ТРИАТЛОНА ОТ «ГОНОК НАХОДЧИВЫХ» ДО ОЛИМПИЙСКОГО ВИДА СПОРТА

Низзова Р.Р., Хасанова Г.М., Кун Е.Ю. 449

ВЕЛИКИЕ УЧЕНЫЕ И МЫСЛИТЕЛИ ВОСТОКА О ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ.

Турдаса У.К. 452

ЎЙИНЛАРНИНГ КЕЛИБ ЧИҚИШ ТАРИХИ ВА УНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ.

Икрамов А.А. 454

ЗИЁРАТ ТУРИЗМИНИНГ СОГЛОМЛАШТИРИШ ХУСУСИЯТЛАРИ

Курбонова М.Б., Бобоевон Ш.У. 457

РУС ОЛИМЛАРИНИНГ ҲАРАКАТЛИ ЎЙИНЛАР БОРАСИДА ОЛИБ БОРГАН ИЗЛANIШЛАРИ

Икрамов А.А. 459

ABU ALI IBN SINONING TA'LIM-TARBIYA VA JISMONIY TARBIYA MASALASI TO'G'RISIDAGI G'OYALARI

Kurbanov J.I. 461

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ МИЛЛИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ ВА HOZIRGI DAVR JISMONIY MADANIYATINING TA'SIRI

Abduyev S.S. 464

АЁЛЛАР БАСКЕТБОЛИНИНГ ҲОЗИРГИ ДАВРДАГИ ҲОЛАТИ ВА УНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

Фармонов Ў.А. 466

Xulosa. Ibn Sino merosini o'rganish bizning qarzimiz. Toki uning merosini o'rganib, bugungi kunda ham foydali bo'lgan jihatlarini olmas ekanmiz, yoshlarga "Ibn Sinodek alloma avlodimiz", deb faxr tuyg'usini singdirishimizdan naf bo'lmasa kerak. Al-Xorazmiy algoritmlaridan G'arb olami uyali aloqa vositalarini yaratib, inqilob qildi. Xitoy qadimdan meros qolgan igna bilan davolash usulini butun dunyoga targ'ib qilmoqda. Hindiston qadimiy xalq tabobatini zamonga moslab, dunyoda dori sanoati bo'yicha etakchi bo'ldi. Biz esa dunyoga mashhur Ibn Sino avlodlarimiz, degan quruq gapdan nariga o'toldikmi?

Foydanalingan adabiyotlar:

1. Botirov X.A. Jismoniy tarbiya va sport tarixi. T. "O'qituvchi" 1993 y. 34 b.
2. Xo'jaev P. Meliev P. Yunusova D.S. Jismoniy tarbiya tarixi T. Moliya 2011 y 130 – 138 betlar.

XOTIN-QIZLARNING MILLIY XUSUSIYATLARI VA HOZIRGI DAVR JISMONIY MADANIYATNING TA'SIRI

*Abduyeva S.S., o'qituvchi,
Buxoro davlat universiteti, Buxoro, O'zbekiston*

Annotatsiya: Markaziy Osiyo va hamda ularning madaniyati, marifati chuqur o'rnatish qlinishi (IX-XIX asir) xotin-qizlarning ijtimoiy-ruhiy holatlari va tashqi kiyinish madaniyatiga o'z tasirini o'tkazdi. Shu asoada ayollarga va hattao endi voyaga yetayotgan qizlar ham paranjida yurish madaniyati odat tusiga aylangan. Ularning bir tomonlari hozirgi davrda ham "xijob" shaklida saqlanib, davom etib kelmoqda.

Kalit so'zlar: Xotin-qizlar ozodligi, paranji, xalq og'zaki ijodi, kasaba uyushmalari

Dolzarblik: Bugungi kunda mamlakatimizda xotin qizlarning haq-huquqlarini himoya qilish va sport bilan shug'ullanishlari uchun keng imkoniyatlar yaratib berishda ayrim muammolar yuzaga kelishi natijasida ularda milliy va jismoniy madaniyatni shakllantirish muhim omil bo'lib hisoblanadi.

Tadqiqot maqsadi: Xotin qizlarning milliy xususiyatlari va hozirgi davr jismoniy madaniyatini yuksaltirish.

Tadqiqot metodi: Adabiy manbaalarni tahlil qilish metodi.

Qadimiy ajdodlar haqidagi afsonalar , har xil manbalar va ilmiy tadqiqotlarning natijalariga asoslanilsa , xotin-qizlar erkaklar va yigitlar bilan ijtimoiy mehnat , ov va turli marosimlarda barobar-teng ishtirok etishgan. "Avesto" , "Alpomish" , "Go'ro'g'li" , "To'maris" , "Qirq qiz" kabi tarixiy asarlar va xalq og'zaki ijodi xahmonlarini eslashning o'zi bunday dalillarni isbotlab beradi.

Sharq xalqlarining, ayniqsa xazirgi O'zbekiston hududlarida yashab o'tgan xalqning ijtimoiy-madani turmush mafaniyati davirlari osha boyib, rivoj topgan. Bularni Abu Ali Ibin Sino, Farobiy, Al Xorazmiy, Beruniy, Amir Temur, Mirzo Ulug'bek, Alisher Navoiy va boshqa juda ko'p mutaffakkir olimlar ulug' zotlar xayoti hamda ularning qoldirgan ilmiy meroslaridan bilish mumkin. ularda xotin-qizlar timsoli g'oyat ulug'langan va go'zalliklari, iffat va axloqlari baddiy jihatdan tavsiflangan. Markaziy Osiyo va hamda ularning madaniyati, marifati chuqur o'rnatish qlinishi (IX-XIX asir) xotin-qizlarning ishtimoiy-ruhiy holatlari va tashqikiyinish madaniyatiga o'z tasirini o'tkazdi. Shu asoada ayollarga va hattao endi voyaga yetayotgan qizlar ham paranjida yurish madaniyati odat tusiga aylangan. Ularning bir tomonlari hozirgi davrda ham "xijob" shaklida saqlanib, davom etib kelmoqda. Xotin-qizlarning paranjida yurish mahalliy kishilarining xoxish vaistaglari asosida xilma-xil mazmunlarni keltirib chiqqarganligini takidlash lozim bo'ladi. Yaniy ko'vhaga chiqmaslik, ariqdan sakrab o'tmaslik, xatto yaqin qarindoshlar oldida ham yuzini bekitib so'rashish va yokaza Bunday jihatlar Arab mamlakatlarida to'la taqiqlanmagan. Buni "Muhammadin Rasulullox"(1997), "Vijdon"na boshqa arab kinolarida ko'rish mumkin. "Xijib" va paranjilarda yurgan xotin-qizlarning barchasi ham vijdoni pok' xalol, eriga to'la sadoqatli deb bo'lmaydi. Bunday hayotiy voqeliklar xaqida "Paranji sirlari" , "Gulsara" , "Nurhon" va boshqa ko'pgina giramatik asarlarda (p'savar) o'z ifodasini topgan . Ma'lumki XIX asrning II yarmida Chor Rossiyasi Markaziy Osiyoni o'ganish maqsadida o'z vakillari, olimlarni tez- tez yuborib

turgan. Ular mahalliy millat madaniyatini tarqata boshlagan. Oqibatda zo'ravonlik bilan Chor Rossiyasi Markaziy Osiyoni o'zining mustamlakasiga Rus tuzem maktablari, diramatik, asrlar sirk, turli xil tomoshalari bilan mahalliy millat orasiga kirib borgan va o'z maqsadlari yo'lida turli madamiy – ma'rifiy tadbirlarni tashkil qilishga. Bunday jihatlar ayniqsa 1917-yildagi oktabr inqilobidan kiyin yangi shakl va mazmunda majburan keng tarqaldi. Ularni 1926-1928- yilda "xotin-qizlar ozodligi" uchun olib borilgan bemani tadbirlar, paranjilarni yoqish, yosh ayollarni turli ishlarga jalg etish kabi tadbirlar misolida qiyin emas. Ular haqidagi juda ko'p kitoblar, maqollar, tarixiy muzeyletlarning ekispanatlari guvohlik beradi. Qadimgi davirlarda xotin-qizlar uchun mahsus madrasalar bo'masada, uy sharoitida podsholar, xonlarning saroylarida xotin-qizlar tahsil olishgan. Natijada Uvaysiy, Nodirabegim kabi isdedotli shoirlar, davlat arboblari yetishib chiqqan (XVII-XVIII asr). Islom dini tatqid etgan ba'zi bir ma'rifiy – madaniy jihatlarga qaramasdan xotin-qizlar orasida ishtimoy – mehnat va turmush sohasida taroqiyparvarlar bo'lishgan. Bu jihatlar aynisa sobiq sho'rolar (savetlar) mustamlakachligi va istilosи davrida bir munkha "Uyg'onish" davriga aylangan. Bunda Xamza Xakimzoda, Sadiridin Ayniy, Qoriy-niyoziy, Behbudiy va boshqa ko'pgina madaniyat arboblari, ma'rifatparvarlarining ro'li katta bo'lgan. Natijada Tamaraxonim, Gavhar Raximova (opa singil Petrosyanla, Farg'na) Xalima Nosirova, Lutfixonim Sarimsoqova, Sora Eshonto'rayova, Mukarrama Turg'unboyova kabi atoqli artislari, Zulfiya Israilova, Oydin Sobirova, Saida Zununuva kabi shoiralar, Oliya Sultonova (ipakchilik, Farg'ona), Mastura Azizova (tiraktor haydovchi, urush va kiyingi yillarda, Samarqand), Tursunoy Oxunova (paxtachilik, Yangi yo'l) kabi mexnatkash ayollar, Yodgor Nasiridinova, Raxima Boboyova, Vasila Sodiqova kabi davlat va partiya arboblari, Hadicha Suloymonova (Huquqshunos) Aminova (tarix kabi ilim fan namayondalari yetishib chiqgan va ular xalq va vatanga xizmat qilishib kelganlar.

Bugun o'zbek ayoli ishlab chiqarish, ilm-fan, tadbirkorlik, san'at, sport, hunarmandchilik, qo'yingki, barcha sohalarda ulkan muvaffaqiyatlarga erishmoqda. Xotin-qizlar davlat va jamoat tashkilotlari, korxona, tashkilot va muassasalarga rahbarlik qilmoqdalar. Respublikamizda xotin-qizlarni ijtimoiy-huquqiy jihatdan himoyalash, ayollarning jismoniy, ma'naviy va intellektual saviyasini yuksaltirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli ishlar o'z samarasini bermoqda. Mamlakatimizda tizimli ravishda bir-birining uzviy va mantiqiy davomi sifatida amalga oshirib kelinayotgan Davlat dasturlarida ham xotin-qizlar manfaatlariga yo'naltirilgan tadbirlarga alohida e'tibor qaratib kelinayotganligi ularga bo'lgan e'tibor va g'amxo'rlikning yana bir yorqin ifodasıdir. Respublikada eng yirik jamoat tashkiloti hisoblangan kasaba uyushmalari faoliyatida ham xotin-qizlar va ularning mehnat sohasidagi huquqlari va ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlarini himoyalash masalasi alohida o'rın tutadi. Bunda kasaba uyushmalari faoliyatining asosini tashkil etuvchi jamoa shartnomalari va kelishuvlar, ularni amalga oshirish mexanizmi hisoblangan ijtimoiy sheriklikning ahamiyati nihoyatda kattadir. Shu bois O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi kengashining yaqinda bo'lib o'tgan II majlisida kasaba uyushmalarining ijtimoiy sheriklik sohasidagi faoliyatini takomillashtirish, ijtimoiy sheriklar va ijro hokimiyati bilan o'zaro hamkorligini mustahkamlash masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bu yo'nalishdagi ishlarda amaliy natijalarga erishish, kasaba uyushmalari faoliyatiga zamon talablaridan kelib chiqib, yangicha yondashgan holda faoliyat samaradorligini oshirishga qaratilgan ustuvor vazifalar belgilab olindi. Bunda biz uchun mamlakatimiz rahbarining Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va Senating 2010 yil 12 noyabrda o'tkazilgan qo'shma majlisidagi «Mamlakatimizda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish Konsepsiysi» mavzuidagi hamda 2010 yilda mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlari va 2011 yilga mo'ljallangan eng muhim ustuvor yo'nalishlarga bag'ishlab 2011 yil 21 yanvarda o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining majlisidagi ma'ruzalarida belgilangan ustuvor yo'nalishlar dasturulamal bo'ldi. Federatsiya kengashining

Xotin-qizlar bilan ishlash komissiyasi xotin-qizlarning mehnat huquqlari hamda ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlarini himoyalash, reproduktiv salomatligini mustahkamlash, xotin-qizlar va ularning farzandlarini sog'lomlashtirish, ishlovchi ayollarning malakasini oshirish ishlarida faol ishtirot etish masalalariga alohida e'tibor qaratmoqda. Shuningdek, xotin-qizlarni dam oldirish, ma'naviy saviyalarini yuksaltirish, jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish hamda bu orqali sog'lom turmush tarzini targ'ib etish, bo'sh vaqtlarini mazmunli tashkil etish bilan bog'liq tadbirlar ham komissiya ish rejasidan alohida o'rinni egallagan. O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi kengashi xotin-qizlarning bandligi borasidagi ishlarda, xususan, kasanachilik yo'nalihi imkoniyatlaridan keng foydalanish va albatta, bunda bosqichma-bosqich samaradorlikka erishishda davlat va jamoat tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlikni mustahkamlash yo'lidan bormoqda. Shuningdek, kam ta'minlangan, ko'p bolali, boquvchisini yo'qtgan, nogiron ayollarning ijtimoiy-iqtisodiy va huquqiy manfaatlari himoyasini kuchaytirish hamisha e'tiborimizda bo'lib qolmoqda. Yana bir muhim masala, bu — Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik yilida joylarda barpo etilayotgan yangi ish o'rinalarida mehnat qilayotgan xotin-qizlarning mehnat sohasidagi huquqlari va ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlari himoyasidir. Ularga xavfsiz va yetarli ish sharoitlari yaratilishi, kasbiy malakalarini oshirish ishlariga ko'maklashish endilikda Xotin-qizlar bilan ishlash komissiyalarining doimiy diqqat markazida bo'ladi. Kezi kelganda, kasaba uyushmalari faoliyatini mustahkamlashda xotin-qizlarning alohida o'rinni tutishini ta'kidlash joiz. Binobarin, a'zolarimizning 3 million 300 ming nafarga yaqini, ya'ni 48,9 foizini ayollar tashkil etadi.

Bugungi kunda O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi kengashi tomonidan davlat hokimiyati, prokuratura, sud organlari bilan aloqalarni mustahkamlash, huquq-tartibot idoralari bilan hamkorlikda tadbirlar ishlab chiqish borasida amalga oshirilayotgan ishlar mehnat sohasida ayollarni huquqiy jihatdan himoya qilish samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Ta'kidlash joizki, korxona, tashkilot, muassasalar ishchi-xodimlari va tadbirkorlar o'rtasida o'tkaziladigan Respublika «Salomatlik» spartakiadasi ham xotin-qizlar keng jalb etilyapti. Ayollar oila farishtalari, ro'zg'or sarishtalaridir. Bugungi kunda kasaba uyushmalarining joylarda keng quloch yoyayotgan tashabbusi — O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligi tantanalarida yangidan-yangi go'zal bog'lar barpo etish tadbirlarida ham xotin-qizlarimiz o'zlarining dono va tadbirkorona maslahatlari, nozik didlari bilan munosib hissa qo'shmaqdalar. Kasb-hunar kollejlari bitiruvchilarini ishga joylashtirish maqsadida kasaba uyushmalarini tomonidan joylardagi kasaba uyushma organlari va kasb-hunar ta'limi markazi boshqarmalari hamkorligida «Usta-shogird» yo'nalihi amalda joriy etilmoqda. Bu birinchidan, o'g'il-qizlarimizni ish bilan ta'minlashga, qolaversa, ularning malakali mutaxassis bo'lib yetishishlariga xizmat qiladi.

Foydalilanilgan adabiyotlar

1. Karimov I.A. «Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q». T.: O'zbekiston. 1998. 132-b. 7-tom.
2. Abdumalikov R.A., Alibekov Sh., Norkulov Sh. «Xalq milliy o'yinlari mazmunida ma'naviyat masalalari». Toshkent, 1995.
3. Akramov A.K. «O'zbekistonda jismoniy madaniyat va sport tarixi» o'quv qo'llanma. T. O'zDJTI 1997 yil

**УДК 796.323.2
АЁЛЛАР БАСКЕТБОЛИНИНГ ҲОЗИРГИ ДАВРДАГИ ҲОЛАТИ ВА УНИ
РИВОЖЛАНТИРИШНИ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ**

Фармонов ў.А., ўқитувчи,
Бухоро давлат университети, Бухоро, Ўзбекистон

Аннотация. Ҳар қандай ижтимоий жараён сингари баскетбол ҳам босқичма-босқич тарзда ривожланниб бормоқда. Ҳозирги пайтда аёллар баскетболи юқори даражадаги потенциал билан белгиланади ва бунда ўйиннинг фаол шакл ва услублари мунтазам кўлланилади. Аёл ўйинчиларнинг ҳимоядаги ҳаракатлари шигаригидан анча ихчам, ва самаралироқ бўлиб қолган.

Психологик муҳим ҳам ўзгариб бормоқда, жамоаларда зарур бўлган атлетик хусусиятларни ишга солган ҳолда кескин яkkama-якка кураш олиб боришмоқда бироқ аёллар баскетболида ўзига